

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 16. De Hæresi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

§. XVI.

De Hæresi.

I. Est voluntarius & pertinax error in hæresibus
Catholicæ Fidei contraria à Christiano commissus. Hæresis
qua sequentia Ascetæ sunt notanda. vide

II. Primum est, ut causas, ob quas DEUS hæreses
permittit, bene cognoscat, ne nimium ob earum nullam
ortum perturbatur; ex autem sunt tres potissimum. ret c
1. In pœnam & punishmentem peccatorum nostrorum. sifter
sicut maledicta est terra propter peccatum Adæ. quod
spinas & tribulos germinaret. Unde Apostolus. fides
Caritatem veritatis non receperunt, ut salvi fierent. quan
ideo mittet illis DEUS operationem erroris, ut. stian
dant mendacio. 2. Ad excitationem torporis. & fi
cræ Scripturæ studio, & veritatis illustrationem. expo
ut rectè S. Augustinus advertit, ab Adversario. tum
quæstio discendi existit occasio: Multa quippe a
dem Catholicam pertinentia, dum Hæreticorum con
lidâ inquietudine exagitantur, ut adversus eos de præ
di possint, & considerantur diligentius, & intelligi DE
tur clariùs, & prædicantur instantius. 3. Ut pro non
manifesti fiant, quemadmodum S. Paulus loquitur. talis
grat

III. Alterum est, ut veram regulam teneat ex grat
Hæreses cognoscere & refutare possit; talis autem que
teste Vincentio Lyrinensi, si universitatem, antiqua Chr
tem, & consensionem, si hanc unam fidem vale
esse fateamur, quam tota per orbem terrarum consen cup
tur Ecclesia. Antiquitatem verò, si ab his nullaten fuer
recedamus sensibus, quos sanctos majores ac Pat. ver
nostros celebrasse manifestum est. Consensio. ca
denique, si in ipsa vetustate omnium, vel penè om. lam

um Sacerdotum pariter & Magistrorum definitiones, sententiâsque sectemur.

IV. Tertium est, ut solidum modum teneat, in mæsecurè & efficaciter concertandi, ubi opus est, cum Hæreticis, quem quidem bene Tertullianus assignâsse videtur, dum dixit: Non ad Scripturas provocandum est, nec in his constituendum certamen, in quibus aut earum nulla, aut incerta victoria est; nam etsi non ita evadent collatio Scripturarum, ut utramque partem parem sustineret, ordo rerum desiderabat illud priùs proponi, quod nunc solùm disputandum est, quibus competat fides ipsa, cujus sint Scripturæ; à quo, & per quos, & quando, & quibus sit tradita disciplina, quâ fiunt Christiani. Ubi enim apparuerit esse veritatem disciplinæ & fidei Christianæ, illic erit veritas Scripturarum, & expositionum, & traditionum omnium Christianarum.

V. Quartum est, ut etiam modum efficacem convertendi Hæreticos nôrit, qui quidem in tribus præcipuè industriis consistit. 1. Ut ad petendum à DEO lumen eos instiget; sicut enim cæcitas corporalis non nisi extraordinariâ DEI virtute tollitur, ita & mentalis hæc occæcatio non nisi per specialem DEI favorem gratiâque curatur. 2. Ut ad bonorum operum frequens exercitium eosdem animet; nam, ut bene S. Chrysostomus advertit, sicut sole manente non prævalet nox; cùm autem accesserit ad occasum, tunc occupat mundum; sic quamdiu lumen Justitiæ in homine fuerit, tenebræ erroris eum non apprehendunt; secùs verò si illud ablatum fuerit, quia non error generat peccata, sed peccata errorem. 3. Ut falsitatem & malam cohærentiam doctrinarum hæreticarum ostendere

cometur; & sicut Samson Vulpes caudis alligatas & censas in hostium messem immisit; ita & ipse Asceta versantes sibi Hæreticarum doctrinas in caudâ, id cohærentiâ colliget, seu falsas ostendat, ac in ipsos versarios retorqueat.

§. XVII.

De Superstitione.

I. Est cultus vitiosus veri vel falsi Numinis; que vitium Religioni oppositum secundum excelsam non quòd DEUS nimium coli possit, sed quòd cum debitis circumstantiis colatur, exhibendo cultum quem quis non debet; vel non eo modo, quem debet; vel illi, cui non debet. Unde tria circa horum cultum bene cognoscere debet Asceta.

II. Primum est, ut bene cognoscat fallaciarum artium magicarum, ideòque illud S. Augustinus semper ob oculos habeat: Fatendum, quando ab Astrologis) vera dicuntur, instinctu quodam occultissimo dici, quem nescientes humanæ mentes patitur. Quod cum ad decipiendos homines fit, Spiritus seductorum operatio est: quibus quædam verba temporalibus rebus nôsse permittitur, partim subtilioris sensûs acumine, partim quia corporibus subtilioribus videntur, partim experientia conditiore propter magnam longitudinem vitæ, partim S. Angelis, quod ipsi ab omnipotente DEO discunt etiam iussu ejus sibi revelantibus, qui merita humanæ occultissimæ justitiæ severitate distribuit. Aliquam autem iidem nefandi Spiritus etiam, quæ ipsi facti sunt, velut divinando prædicunt.